

„Időnként meghal bennünk valaki...”

Becsaptam magam mögött a bejárati ajtót, és úgy hámoztam le a hátamra izzadt fekete ruhámat, mint kígyó a bőrét.

Idebenn minden elhalkult, magányomban a gondolataimra maradtam.

Álltam a küszöbön, egyik lábamról a másikra tipegtem, a fejem üres. Mielőtt bármi más eszembe ötlött volna, kötelességtudóan kiöblítettem a hányós tálat, és bevettem az ágyat. Még utoljára.

A mosdó felé sietve egy alak suhant el mellettem, én pedig visszaléptem, hogy találkozzam legnagyobb ellenséggemmel, aki a tükörből szemlél. Mondani akar valamit, közelebb lépek. Végighúzom ujjam a homlokráncaimon. Milyen öreg vagyok! Mikor legutóbb néztem, még csak két sornyi volt belőlük.

Milyen érdekes. Az ember kicsit másképp képzei el magát a fejében, aztán mikor belenéz a tükörbe, ráébred arra-

— Kivitted a szemetet? — Hallottam anyám hangját a fejemben.

Igen, még kora reggel... Ha belenézek a tükörbe, mintha más nézne vissza rám, nem az, akivé-

— És megettetted a kutyát? — Hangja gyenge, köhögésbe fullad utolsó szava, mégis folytatja.
— Most csak a száraz tápból szabad neki adni, úgy elkapatod folyton a maradékokkal. Hát nehogy már a kutyára főzzünk!

Igen, meg, gondoltam. Belefáradtam a folytonos vitatkozásba. Felesleges azzal szembeszállni, amin nem lehet változtatni, nemde? Egyszerűen el kell fogadnunk, hogy ez van...

A tükörből egy fáradt szempár néz vissza rám. Kék íriszem, mely nyári égboltot idézett, most elhalványult. Szürke esőfelhőktől terhessé vált, gomolyog benne a csendes vihar.

— Te voltál az egyetlen szemüveges az osztályban, emlékszel, mennyit csúfoltak? — Sziszegte. Mégsem lehet rosszindulatúnak nevezni, hisz minden szava igaz. Minden gyerek a hátam mögött nevetett, kifordított ujjakkal mímelték pápaszemet maguknak. — Nem is nagyon voltak neked barátaid.

A tenyerembe fogom arcom, puha kerekése már csupán a fejemben él. Csontos kiszögellés a pofámon, feszes ráncokba húzza a bőröm. Egészen elképedek. Hány éves is vagyok?

Fejben számolgatni kezdem, majd beleunok. Még négy év a nyugdíjig.

— Jobb is volt, hogy Zoltán otthagyt, míg fiatal voltál. Legalább volt esélyed új palit találni magadnak. — A racionalitás szavait használta, valahogy mégis nagyon fájt. Mindössze egy levelet hagyott hátra, amit én a mai napig őrzök a fiókomban, és amin mindig elsírom magam, ha kézbe veszem. — Hisz' nézz magadra, most már kinek kellenél?

Másik kezemmel megérintem az államon növvő szemölcsöt, körmömet felvezetve a homlokomig ezer barázda és régi heg árkába akad meg az utam. Beletúrok ősz hajamba, amit egy éve már fáradt vagyok festeni.

— András is azért csalt meg, mert nem voltál már kíváncsi. — Az emlékek a szemem elé tolultak, összeszorították a szívemet. Láttam a szeretőjét: fiatal, csinos, szőke. Hogy mondják? Tíz éves volt. — De ezt biztos előre tudtad, hisz' ha kicsit is pedáloztál volna, legalább a hajadat festened, és időnként sminkeléd magadat.

Halvány mosolyt produkálok a tükörnek, kibuggyan ajkam mögül elsárgult fogsorom.

— Mi értelme van csúnyának is lenni, ha akkor sem kapod meg az előléptetést, mikor mindennap túlórázol? — A főnököm ledobja elém a kimutatást, és felém vakkant egy egysoros parancsot. Hiába mondom, hogy ez nem az én dolgom lenne. — Akkor legalább lennél szemrevaló, hamarabb felfigyelnének rád.

Gyorsan vissza is csukom a számat. Jobbom reflexszerűen az oldalamba vándorol, felmarkolja hurkáimat.

— Még szülni se tudsz, nem tudsz milyen kifogással takarózni a kövérséged ellen. — Láttam a szemében. Nekem mondta meg az orvos, hogy meddő vagyok, mégis András tekintetét kutattam, és reménykedtem. Hogy átölel, hogy azt mondja, semmi baj. Állt ott, kővé dermedten, mintha kizárólag az ő álmait törtek volna darabokra. — Csak lusta vagy és egészségtelen.

Majd felkúszik apró mellkasomra, ami az egykor ékes melleimet hordta.

— A betegséged előtt vagy után tévesztettek többször össze egy férfival? Az a vaskos állad sem segít a dolgon. — Rosszindulatú daganat, mondták. Mellrák, fordította András. Teljes emlőeltávolítás, sajnálkozott az orvos. Akkor fáradt el igazán a kapcsolatunk. Úgy éreztem, semmit nem tudok már adni Andrásnak. — Meg persze az a felesleges fél mázsa, ami rád telepedett.

Elléptem a másom elöl, bemenekültem a régi szobámba. Szortíroznom kell úgyis, biztattam magamat. Napestig bánkódhatnék, inkább hasznossá teszem magam.

— A fene egye meg ezt a reggeli vihart, hát elázott az egész kert, ki se lehet menni. Két napja kapáltam, de most kezdek újra az egészet!

Megrezzentem, mint hús a forró olajon. Újrakezdeni. Milyen csábító kifejezés. Kosztolányi oda dugja a gyöngyét, ahová akarja, az újrakezdés a legszebb magyar szavunk. A hang eltávolodik tőlem, a szívemben az újrakezdés dobol, elnyomja a gondolataimat. Az iratokat

kezdem rendezgetni, széttépdesem a régi számlákat, külön gyűjtöm az ajándékozni szánt könyveket, és ruhákat.

Verebek parádézna az ablaknál a verőfényben, egymást kergetik a rigók a fán, nekem pedig életemben először magamtól jut eszembe egy bibliai példázat.

— „Nézzétek meg az égi madarakat — hangja átszellemült a kellő komolyságra, amit Isten szava megkívánt tőle. Egészen kellemes meleg csengése lett. — Nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem vagytok-e ti értékesebbek azoknál?”

„Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is?” — fejeztem be gondolatban az idézetet. Delet harangoztak, nekem pedig fel kellett kattintanom a lámpát, ha látni akartam bármit is idebenn. Rossz fekvésű a ház.

Amikor a fiók aljára értem, régi barátokra leltem. A telefirkált füzet foglalta magába legelső rajzaimat, napló-szerűen titkolta gondolataimat, és csillámos tollal emelte ki gyermeki vágyálmaimat. A szokásos csitris badarságokkal volt tele, amiken jól kuncogtam. Hogy sose cigizek, hogy megtalálom az igaz szerelmet, bla bla. Az utolsó sor pedig ez volt: *Olyan akarok lenni, mint anya!* Megremegett a papír a kezemben, ahogy az előbb még vigyorgó szám széle is. Hatalmas sunggal húztam ki az óhajtást, a papírt is elszakítottam vele.

Kinéztam az ajtón, várva, hogy anyám megjelenik, választ követelve a furcsa zajok okára. De persze nem így történt.

Egy új papír után kutattam, amire inkább ezt írtam: *Nem olyannak lenni, mint anyám.* Kis idő múltán ezt is kihúztam. *Jobbnak lenni* — írtam fel végül, a fecnit a zsebembe csúsztattam.

Megtaláltam Bence régi játékait, amik egykor az enyémekek voltak. A játékokat kegyetlenül széttörte, a babák fejét lecsavarta és összefirkálta. A mesekönyveket szétszaggatta, a cellux második borítóként fedett minden lapot. Felemeltem egy szivárványos kisautót: ezt a saját pénzemből vettem neki, mikor beköltöztem Andráshoz. A fejemhez vágta, és azt ordította, hogy nem vagyok az anyukája. El sem jöttek a temetésre.

— Rossz anya lennék?

Kis késéssel jött a felelet: — A retket még nem vetted el.

Fel kellett vennem egy pulóvert, olyan hűvös volt a vályogházban. Végül mindent két kupacba rendeztem: a kidobandó, és az elajándékozandó. Felírtam egy-egy etikettre, és a halom legfelső elemére ragasztottam. Megtartani semmit sem akartam.

Ismét tanácstalanul lézengtem, zsebemben izzott a két szóban tett esküm. A szoba sarkába állított tükör undokul figurázta ki mozdulataimat.

— Újrakezdem.

— Mi? — Értetlenkedett anyám hangja.

— Újrakezdem az életemet.

— Olyat nem lehet. Nincsenek tiszta lapok, mert ugyanaz maradsz.

— Az, hogy te ugyanaz maradtál, nem jelenti azt, hogy nincsen másik út.

— A te férjed is ver és megcsal, nem szeret a gyereked. Tehát te is ugyanazt tetted, amit anno én. Mintha tükörbe néznél.

— Elválok Andrástól. Már beadtam a keresetet. — Feleltem, mire vadul elhallgatott. A nap első valódi mosolya kúszott fel a számon. — Mostantól magammal foglalkozom, elmegyek pszichológushoz. Folytatom a rajzolást, még akkor is, ha semmi pénzt nem keresek vele! Boldog leszek egyedül, mert minden este onnan rendelek vacsorát, ahonnan csak akarok, és olyan ételt főzök magamnak, amit imádok. Új ruhákat fogok venni magamnak, és nem az örökölt göncöket fogom nyúzni. Esténként tévézni fogok, és nem álló nap takarítok meg mosok meg füvet nyírok! Lesz időm újra jógázni! Gyakrabban kimozdulok, és barátkozni fogok. Meg fogok változni.

Anyám hangja eltűnt, búcsút vett tőlem. Félelmetes volt kitépni magamból — mint mikor kigazolsz a kertből, és rájössz, hogy semmi sem maradt a földben.

— Hát újra kell vetni fűvel, drágám — szólalt meg egy eddig ismeretlen hang, én pedig egyetértően rábólintottam a dologra.

— Újra be kell vetni — ismételt el, és ráébredtem, hogy a saját hangomat hallottam az előbb.

Mindent becsuktam, vetettem még egy utolsó pillantást a penészes sarkokra, a repedezett falakra; a sötét lyukra, ahol eddig éltem. Hogy ragaszkodhat az ember ennyire valami ilyen szánalmas rondasághoz?

— Szervusz — köszöntem el anya fekete-fehér, keretes fényképétől. — Szervusz — köszöntem el a tükörtől.

Kiléptem a fényre, és csendesen betettem magam mögött az ajtót.